

Bijlage 1 Werkplan Werkgebied 6

ADVIES WERKPLAN REE PROVINCIE FRYSLÂN GEBIED 6

Jasja Dekker, 14-4-2020, Arnhem

In opdracht van de Faunabeheereenheid Fryslân heb ik de 'werkplannen Ree' van een ecologisch advies voorzien. Deze werkplannen zijn door gebiedscoördinatoren in samenspraak met de WBE's opgesteld in het kader van de provinciale Opdracht, d.d. 17 december 2019 (kenmerk 01717451) ten aanzien van het beheer van reeën.

Bij het opstellen van de adviezen heb ik vooraf met de opdrachtgever afgesproken specifiek op de volgende zaken te letten:

- is er duidelijk sprake van een hotspot?
- wordt er ingezet op effectieve (volgens robuuste veldervaring of veldonderzoek) preventieve maatregelen?
- is het niet inzetten preventieve maatregelen maar kiezen voor expliciet en duidelijk ecologisch onderbouwd?¹
- volgt de keuze voor afschotlocaties (afstand tot hotspot, habitat) uit de ecologie van de soort + lokale omstandigheden?
- is de ecologische kennis/uitgangspunten waarin de werkplannen vanuit wordt gegaan ook expliciet gemaakt?
- is de invulling gegeven aan het verzamelen van de informatie die nodig is voor het lerend beheren, op de daarvoor nodig ruimte- en tijdschaal (nauwkeurigheid)?

Het gaat hier om werkplan 6, dat de WBE's It Bûtenfjild, De Lauwers en Tytsjerkstradiel Sûd als beheergebied beslaat. Eerst bespreek ik de bovenstaande vragen, daarna geef ik een aantal punten die niet onder die vragen vallen, dan wel van meer algemene aard zijn.

Is er duidelijk sprake van een hotspot?

Nee, maar dat wordt in het werkplan ook expliciet aangegeven: er is sprake van een diffuse verdeling van aanrijdingen. Ook de onderliggende oorzaak daarvan wordt besproken (maar zie 'Overig/algemeen').

Wordt er ingezet op effectieve (volgens robuuste veldervaring of veldonderzoek) preventieve maatregelen?

Omdat deze niet expliciet worden genoemd kan ik dat niet beoordelen, en hier niet over adviseren.

¹ Deze vraag wordt natuurlijk alleen behandeld als er wordt gekozen voor het middel afschot.

Het werkplan geeft aan dat op het weggedeelte tussen Zwartewegsend en Gytsjerk eerst preventieve maatregelen genomen moeten worden, alvorens daar ondersteunend afschot kan plaats vinden.

Is het afwijzen van in te zetten preventieve maatregelen maar kiezen voor afschot expliciet en duidelijk ecologisch onderbouwd?

Nee, zie voorgaande.

Afgelopen jaren is afschot gepleegd en is het aantal slachtoffers onder de kritische waarde gebleven die door de provincie is voorgeschreven. Uitgangspunt in dit werkplan is dat bij groeiende populatie het aantal aanrijdingen navenant zal toenemen, en dat daarom door middel van afschot de populatie in het werkgebied op de huidige dichtheid moet worden gehouden.

Volgt de keuze voor afschotlocaties (afstand tot hotspot, habitat) uit de ecologie van de soort + lokale omstandigheden?

Niet van toepassing: er worden geen expliciete afschotlocaties genoemd, en er wordt niet gewerkt met beheer op hotspots maar werkgebied-wijd (maar zie 'Overige/Algemeen')

Is de ecologische kennis/uitgangspunten waar in het werkplan van uit wordt gegaan ook expliciet gemaakt?

Ja, maar zie 'Overige/algemeen': de keuze voor percentage afschot n.a.v. percentage slachtoffers wordt niet onderbouwd.

Wordt er gewerkt volgens de zonering van 4 zones?

De FBE adviseert in het concept Faunabeheerplan Ree 2020-2024 het werkgebied te verdelen in vier zones:

1. locaties waar geen afschot gaat plaatsvinden vanwege het ontbreken van een directe relatie met de verkeersveiligheid;
2. locaties waar in het kader van de verkeersveiligheid een (al dan niet tijdelijke) nulstand wordt nagestreefd;
3. locaties waar in het kader van de verkeersveiligheid intensief afschot zal plaatsvinden;
4. locaties waar in het kader van de verkeersveiligheid het middel populatiebeheer op basis van dichtheid zo zorgvuldig mogelijk zal worden ingezet, om verspreiding naar hotspots of het ontstaan van nieuwe hotspots te voorkomen.

Er wordt in het werkplan alleen op WBE-niveau gedifferentieerd in afschot, maar in het werkplan wordt deze zonering niet toegepast. Wel wordt gesteld dat als er extra afschot nodig is (bij meer aanrijdingen, zie onder 'Overige/algemeen', deze dient te worden toegepast bij hotspots. Echter, hotspots worden niet voorzien.

Advies: maak duidelijk waar het extra afschot is voorzien, aangezien de genoemde hotspots niet worden onderscheiden in dit werkplan

Is de invulling gegeven aan het verzamelen van de informatie die nodig is voor het lerend beheren, op de daarvoor nodig ruimte- en tijdschaal (nauwkeurigheid)?

Nee, er wordt wel gemeld dat het 'lerend beheren' zal worden toegepast, maar er wordt niet uitwerkt welke gegevens door welke partijen worden verzameld en opgeslagen.

Advies: geef kort aan welke partij(en) verantwoordelijk zijn voor het vastleggen van afschot, tellingen en slachtoffers, en met welke precisie dit dient te gebeuren.

Overige/algemeen

De trends en ontwikkeling van de slachtoffers op kaart is in dit werkplan niet gegeven. Ze worden wel gegeven bij de bepaling van het afschot. Dat maakt het moeilijk de beslissing om in heel het werkgebied afschot te plegen te begrijpen.

Advies: door de aantallen en ontwikkeling van de slachtoffers ook, met enige duiding en ook op kaart, op te nemen in de paragraaf II.2 Hotspots wordt de lezer meer meegenomen in de keuze voor afschot.

Er wordt gesteld dat er diffuus over het hele wegennet slachtoffers vallen en er geen sprake is van hotspots, maar er wordt ook aangegeven dat de Sintrale As leidde tot meer slachtoffers. In het plan wordt aangegeven 1) dat er extra inzet wordt gepleegd bij hotspots, en 2) dat de WBE's zowel in willen te zetten op de gedefinieerde Hotspots, als op het omringende gebied. Dit wekt verwarring: is er nu wel of geen sprake van hotspots, en verschil in inzet bij afschot?

Advies: wees eenduidig over het al dan niet aanwezig zijn van hotspots van slachtoffers onder reeën, en als die er toch zijn, hoe daar dan mee zal worden omgegaan.

Er wordt gekozen voor het stabiliseren van de populatieomvang, met als uitgangspunt dat de dichtheid de dominante bepalende factor is voor het aantal aanrijden. Door op basis van het aantal aanrijdingen een bijtelling aan afschot bij te rekenen wordt ingespeeld op onverhoopte toename in het aantal aanrijdingen. Hoe tot de relatie aanrijdingspercentages ~ extra afschot is gekomen wordt niet nader toegelicht.

Advies: maak duidelijk waar het extra afschot is voorzien, aangezien de genoemde hotspots niet worden onderscheiden in dit werkplan. Geef onderbouwing van de percentages extra afschot/geef aan dat dit een raming is die volgend het principe van 'lerend beheren' in de komende jaren wordt verfijnd.

Er wordt in het werkplan gesproken van ondersteunend afschot, maar mijn indruk is dat afschot het primaire middel wordt om aanrijdingen tegen te gaan.

Advies: laat 'ondersteunend' vervallen.